

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การบริหารการสื่อสารในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของกระทรวงการคลัง” ครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) กับผู้เกี่ยวข้องในการสื่อสารภายใต้สถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจตามข้อเท็จจริงขณะนั้น ทั้งนี้ได้ศึกษากระทรวงการคลังเป็นกรณีตัวอย่าง เนื่องจากอยู่ในฐานะผู้รับผิดชอบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศในด้านของผู้ส่งสาร รวมถึงบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องในฐานะผู้รับสารด้วย นอกจากนี้ได้ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูลในการวิจัย

ข้อมูลการศึกษาค้างนี้ประกอบด้วยข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูลในองค์กร

สนามวิจัยซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลในองค์กรคือ กระทรวงการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) มีหน้าที่ภารกิจด้านการเสนอแนะและออกแบบนโยบาย และมาตรการด้านการคลัง ระบบการเงิน รวมทั้งเศรษฐกิจมหภาคและเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่มีคุณภาพต่อกระทรวงการคลัง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการยอมรับนโยบายและผลงานของกลุ่มเป้าหมาย บุคคล และหน่วยงานทั่วไปทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยให้อำนาจหน้าที่ ดังนี้ (กระทรวงการคลัง, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2552)

ด้านนโยบายการคลังและนโยบายภาษีอากร

มีหน้าที่เสนอแนะและออกแบบนโยบาย แผน และมาตรการเกี่ยวกับการคลังและภาษีอากร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

ด้านนโยบายการเงิน นโยบายการออม และการลงทุน

มีหน้าที่เสนอแนะและออกแบบนโยบาย แผน และมาตรการเกี่ยวกับระบบการเงิน การออม การลงทุน และการพัฒนาตลาดทุน ตลอดจนวางแผนและดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือทางการเงินและการธนาคารระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเป้าหมายในเชิงนโยบายเศรษฐกิจมหภาคและเศรษฐกิจจุลภาคของประเทศ

ด้านนโยบายเศรษฐกิจมหภาคและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ทำหน้าที่เสนอแนะและออกแบบนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับเศรษฐกิจมหภาค และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ รวมทั้งวางแผนประสานและดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือทางการเงินและการคลังระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามข้อผูกพันระหว่างประเทศและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ด้านอื่น ๆ

ทำหน้าที่ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

โดยผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลภายในองค์กรจากประเภทบุคคลและเอกสารดังนี้

1. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ “สัมภาษณ์แบบเจาะลึก” กับบุคลากร 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ คณะโฆษกของกระทรวงการคลัง โดยบุคคลดังกล่าวล้วนเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านเฉพาะด้านทางเศรษฐศาสตร์ เนื่องจากการให้ข้อมูลทางเศรษฐกิจต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างดี มิฉะนั้นการให้ข้อมูลอาจเกิดความผิดพลาดและคลาดเคลื่อนจากความจริง ซึ่งจะมีผลกระทบทางลบต่อทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร อีกทั้งบุคคลเหล่านี้ยังเป็นหนึ่งในทีมงานเศรษฐกิจ รวมถึงเป็นผู้มีส่วนในการนำเสนอมาตรการแก้ไขเศรษฐกิจ ทั้งยังมีส่วนรับผิดชอบต่อการสื่อสารข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจแก่บุคคลภายนอก อีกกลุ่มหนึ่งคือนักประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการร่วมวางแผนการสื่อสารและประสานงานด้านการสื่อสารกับสื่อมวลชน รวมถึงดูแลภาพลักษณ์ของกระทรวงทั้งหมด โดยทั้งหมดมีรายชื่อดังต่อไปนี้

- ดร.เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเศรษฐกิจมหภาคและโฆษกสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นผู้ร่วมทีมเศรษฐกิจในภาวะวิกฤติครั้งนี้ ในฐานะคณะเลขาธิการกรมการติดตามเศรษฐกิจในภาวะฉุกเฉิน ทำหน้าที่วิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยหลังจากเหตุการณ์วิกฤติล้มละลายของบริษัทเลห์แมนบราเธอร์ส ร่วมกับทีมงานเศรษฐกิจคนอื่น อีกทั้งยังเป็นผู้แทนของกระทรวงในการให้ข่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจกับสื่อมวลชน และนักลงทุนต่าง ๆ ในฐานะโฆษกกระทรวงการคลังอีกด้วย

- ดร.พรชัย สิริระเวช ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและระบบการคลัง และรองโฆษกสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อการออกแบบกำหนดนโยบายการคลังของประเทศ และทำหน้าที่จัดทำข้อมูลทางเศรษฐกิจแก่สื่อสารมวลชน รวมถึงผู้บริหารของกระทรวง และยังเป็นผู้บรรยายให้ความรู้ทางเศรษฐกิจแก่นักลงทุน นักข่าว และบุคคลที่มีความสนใจ ซึ่งจัดโดยกระทรวงการคลังหรือองค์กรเอกชน

- ดร.วโรทัย โกศลพิศิษฐ์กุล ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการเงิน การออม และการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบออกแบบนโยบายด้านการเงิน การออม และการลงทุน มีประสบการณ์ในการร่วมแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540 โดยเข้าร่วมกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund - IMF) ในการบริหารการเงินการคลังของประเทศในเวลานั้น รวมถึงเป็นผู้บรรยายให้ความรู้ทางเศรษฐกิจแก่บุคคลที่สนใจ ซึ่งจัดโดยกระทรวงการคลังหรือองค์กรเอกชน

- ดร.ปิยศักดิ์ มานะสันต์ หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์เศรษฐกิจด้านอุปสงค์ ส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นทีมงานของคณะเลขาธิการคณะกรรมการติดตามเศรษฐกิจในภาวะฉุกเฉิน ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลทางเศรษฐกิจทั้งทางสื่อมวลชนจากต่างประเทศและในประเทศ และแหล่งข้อมูลของกระทรวง เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์

- คุณนรวัฒน์ โชติกุล ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สารนิเทศการคลัง สำนักปลัดกระทรวงการคลัง ทำหน้าที่ประสานกับผู้บริหารของกระทรวงตั้งแต่วาระระดับรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นต้น ในการวางแผนการสื่อสารกับสื่อมวลชนและองค์กรภายนอก

- คุณปิยภัทร ไชยสาม นักประชาสัมพันธ์ สารนิเทศการคลัง สำนักปลัดกระทรวงการคลัง ข้าราชการระดับปฏิบัติการของฝ่ายประชาสัมพันธ์ของกระทรวงการคลัง โดยรับมอบหมายงานจากผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์โดยตรง

2. ข้อมูลประเภทเอกสาร (Document) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ขององค์กรจากเว็บไซต์กระทรวงการคลัง และจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างฝ่ายประชาสัมพันธ์และสำนักเศรษฐกิจการคลัง โดยเป็นเอกสารข้อมูลซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้

แหล่งข้อมูลภายนอกองค์กร

แหล่งข้อมูลจากภายนอกองค์กรสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ หน่วยงานหรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการคลัง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสนใจในการนำข้อมูลข่าวสารของกระบวนการคลังไปใช้ประโยชน์ในเหตุการณ์ครั้งนี้ โดยได้ทำการเก็บข้อมูลประเภทบุคคลและเอกสารดังนี้

1. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ “สัมภาษณ์แบบเจาะลึก” แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ นักข่าวประจำกระทรวงการคลังและผู้มีประสบการณ์ด้านการลงทุนจากภาคเอกชน ในกลุ่มของนักข่าวนั้น คือ บุคคลที่ทำหน้าที่ติดตามข่าวสารข้อมูลเพื่อนำเสนอแก่สาธารณชน โดยการนำเสนอประเด็นข่าว และลักษณะการนำเสนอของสื่อมวลชนสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการข้อมูล และพฤติกรรมในการรับรู้ข่าวสารของบุคคลภายนอกที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ และบุคคลที่ทำงานด้านการเงินการลงทุน ถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงหลังจากการประกาศล้มละลายของเลห์แมนบราเธอร์ส จึงให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวจากกระทรวงการคลัง เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางการเงินในภาวะการณ์ดังกล่าว โดยมีรายชื่อดังนี้

- คุณกมล ขวาลวิทย์ ผู้สื่อข่าวประจำกระทรวงการคลัง หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ เป็นหัวหน้าผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ ประจำกระทรวงการคลัง มีหน้าที่ติดตามและรายงานข่าวเศรษฐกิจจากกระทรวงการคลังเป็นหลักให้กับหน่วยงาน

- คุณเกียรติศักดิ์ ผิวเกลี้ยง ผู้สื่อข่าวประจำกระทรวงการคลัง หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ เป็นหัวหน้าผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ ประจำกระทรวงการคลัง มีหน้าที่ติดตามและรายงานข่าวเศรษฐกิจจากกระทรวงการคลังเป็นหลักให้กับหน่วยงาน

โดยนักข่าวทั้งสองท่านยังมีบทบาทต่อการประสานงานกับฝ่ายประชาสัมพันธ์ของกระทรวงในการนำเสนอข่าว และติดตามวาระสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง ซึ่งการทำหน้าที่ติดตามข่าวสารสถานการณ์ในภาวะวิกฤตินี้ เป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนที่แสดงถึงความสนใจในประเด็นข่าวสารของบุคคลทั่วไปขณะนั้น

- คุณสมเกียรติ ปิยนากการ ผู้จัดการอาวุโส (Senior Manager) ธนาคารไทยพาณิชย์ เป็นบุคคลซึ่งทำหน้าที่ให้คำแนะนำและปรึกษาก่อนการลงทุนรายย่อยขององค์กร โดยต้องคอยติดตามข่าวสารทางการเงิน เศรษฐกิจต่าง ๆ จากทั้งองค์กรของตนเอง และภายนอกองค์กร ซึ่งทีมงานขององค์กรเป็นผู้จัดทำ รวมถึงการติดตามข่าวสารต่าง ๆ ด้วยตนเอง และเป็นผู้ที่อบรมพนักงานในการให้คำแนะนำด้านการลงทุน

2. ข้อมูลประเภทเอกสาร เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ จากทางหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เอกสารจากเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และเอกสารจากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลส่วนที่เป็นบุคคล

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในประเด็นที่ต้องการจะศึกษาและมีการจดบันทึกเป็นหลักฐาน ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป โดยมีการตั้งคำถามดังนี้

คำถามสำหรับผู้บริหารคณะโฆษกกระทรวงการคลังและประชาสัมพันธ์

ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการสื่อสารของกระทรวงการคลังในการตั้งรับกับสถานการณ์วิกฤติ

- หน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ในกระทรวง
- หน้าที่ความรับผิดชอบเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ
- กรณีที่เกิดวิกฤติเลห์แมน หน้าที่ความรับผิดชอบของ สศค. คืออะไร
- โดยปกติ หากเกิดวิกฤติลักษณะนี้ขึ้นอีก สศค. จะเป็นผู้รับผิดชอบหรือเปล่า
- ประเมินสถานการณ์ดังกล่าวว่า อย่างไรบ้าง ผลกระทบที่ได้รับเวลานั้น และใครที่ได้รับผลมากที่สุด ผู้ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในสถานการณ์คราวนั้นมีใครบ้าง

- แหล่งข่าวของกระทรวงในเรื่องวิกฤตินี้คือแหล่งใดบ้าง
- ขั้นตอนการทำงานเพื่อตั้งรับสถานการณ์เมื่อเกิดภาวะวิกฤติขณะนั้น
- คณะกรรมการติดตามเศรษฐกิจในภาวะฉุกเฉินมีหน้าที่หลักอะไรบ้าง ประกอบด้วยใครบ้าง ประธานคือใคร

มาตรการแก้ไขเศรษฐกิจเวลานั้นคืออะไร และต้องมีการพิจารณาผ่านคณะรัฐมนตรีหรือไม่

- ประเด็น หัวข้อสำคัญที่ต้องแถลงต่อสาธารณะเวลานั้นคืออะไร ผ่านทางสื่อใดบ้าง เพราะอะไร

- มีช่องทางอื่นในการสื่อสารด้วยหรือไม่ อะไรบ้าง
- การแถลงข่าวเกิดขึ้นหลังจากระยะเกิดวิกฤตินานเท่าไร

- แนวทางการป้องกันหากเกิดเหตุการณ์แบบนี้ขึ้นอีก
- คำแนะนำในเหตุการณ์นี้สำหรับนักลงทุน
- ผลการสื่อสารมาตรการในคราวนั้นเป็นอย่างไรบ้าง สามารถคลายความวิตกของนักลงทุนเวลานั้นได้หรือไม่

- อุปสรรคของการทำงานคืออะไร

ส่วนที่ 2 เพื่อศึกษาถึงแนวทางการบริหารการสื่อสารของกระทรวงการคลังในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ เพื่อฟื้นฟูความเชื่อมั่น และกระตุ้นการลงทุน

- วิเคราะห์สถานการณ์หลังจากวิกฤติอย่างไรบ้าง
- ผู้ที่ได้รับผลกระทบหลังวิกฤติมากที่สุดคือกลุ่มไหน
- ภายหลังจากเหตุการณ์นั้นได้มีการสื่อสารถึงมาตรการหลักเพื่อการช่วยเหลือ

และฟื้นฟูเศรษฐกิจในภาคของการลงทุนอย่างไรบ้าง

- การออกมาตรการหรือ นโยบายต่าง ๆ จะต้องผ่านความเห็นของคณะรัฐบาลทางสภาหรือไม่
- การคิดแผนมาตรการสามารถพิจารณาได้ในคราวเดียวหรือไม่ก่อนจะมีการเสนอรัฐสภาลงมติ
- มีแผนการสื่อสารมาตรการดังกล่าวแต่ละเรื่องอย่างไร เช่น เวลาใด ผ่านสื่อใด

ลำดับแรก ความถี่ในการสื่อสารเป็นอย่างไร

- หลังจากประกาศมาตรการออกไป ได้ผลตอบรับอย่างไรบ้าง
- อุปสรรคของการทำงานคืออะไร
- มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร
- ทางกระทรวงเองมีแผนที่เป็นเหมือนคู่มือในภาวะวิกฤติอยู่แล้วหรือไม่ เพราะ

เราเคยผ่านวิกฤติ 40 มาแล้ว

- ในการทำงานในภาวะวิกฤติคราวนี้ประชาสัมพันธ์ของกระทรวงมีความเกี่ยวข้องอย่างไร

- เนื่องจากเราเคยผ่านวิกฤติปี 40 มาแล้ว ทางกระทรวงได้มีการนำประสบการณ์ในคราวนั้นมาใช้หรือไม่ อย่างไร

- ประเมินประสิทธิภาพในการสื่อสารถึงมาตรการของกระทรวงเองว่าเป็นอย่างไร
- ต้องการปรับปรุงการทำงานในครั้งนี้อย่างไรบ้าง

คำถามสำหรับกลุ่มนักข่าว และผู้ทำงานด้านการเงินและการลงทุน

- แหล่งข้อมูลหรือข่าวสารในขณะที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ
- ช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสาร
- ความถี่ในการรับสาร
- ข้อมูลข่าวจากกระทรวงการคลังช่วยให้ควบคุมสถานการณ์ตอนนั้นได้ไหม
- ความรวดเร็วในการสื่อสารในภาวะวิกฤติของกระทรวงเป็นอย่างไร
- ได้ติดตามข่าวสารจากกระทรวงการคลังในช่องทางไหนบ้าง
- การสื่อสารของกระทรวงการคลังผ่านเว็บไซต์ มีประโยชน์อย่างไรบ้าง
- การจัดการบรรยาย หรือ การร่วมบรรยายเกี่ยวกับหัวข้อเศรษฐกิจมีประโยชน์

อย่างไร

- คิดว่ามาตรการที่ออกมาแต่ละช่วงนั้นมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาระดับใด

และมีความเห็นอย่างไรต่อมาตรการดังกล่าว

- คิดว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการกำหนดมาตรการดังกล่าว
- ประสิทธิภาพของการสื่อสารของกระทรวงการคลังเป็นอย่างไร
- คำแนะนำสำหรับเพื่อการปรับปรุงการสื่อสารของกระทรวงการคลัง

ระยะเวลาในการวิจัย

การเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กรเริ่มต้นเก็บในอาทิตย์ที่ 4 ของเดือนมกราคม 2551 ถึงสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2552

การเก็บข้อมูลเอกสาร จัดเก็บตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2551-กุมภาพันธ์ 2552

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ข้อมูลประเภทบุคคล

ตรวจสอบความน่าเชื่อถือโดยการถามคำถามเดียวกันกับผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด โดยคำถามสำหรับบุคคลภายในองค์กรจะใช้คำถามเดียวกันนั้นกับทั้งผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงใน

การสื่อสารในภาวะวิกฤติดังกล่าว และผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้ความร่วมมือในการทำงาน เช่นเดียวกับ การตั้งถามเดียวกันกับผู้ให้สัมภาษณ์ภายนอกองค์กร เพื่อตรวจสอบการให้ข้อมูลว่าตรงกันหรือไม่ หากกรณีที่เกิดความขัดแย้งของข้อมูล ก็สามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้จากเอกสาร อื่น ๆ และใช้การวิเคราะห์จากที่น่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล

2. ข้อมูลประเภทเอกสาร

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลประเภทเอกสาร ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบ จากข้อมูลประเภทเดียวกันจากแหล่งข้อมูลที่ต่างกัน โดยตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อของ บุคคล สถานที่ ชื่อหนังสือ

การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ จะนำเสนอผลการศึกษาที่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการสื่อสารใน 2 ระยะ คือ ขณะที่เกิดวิกฤติ และภายหลังจากวิกฤตินั้น โดยมีรายละเอียดที่ประกอบด้วย ขั้นตอน การดำเนินงาน การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ มาตรการการแก้ปัญหา และการประเมินผล การสื่อสารนั้น โดยนำเสนอเป็น 2 ส่วน คือ

1. ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารการสื่อสารในการตั้งรับกับสถานการณ์วิกฤติของ กระทรวงการคลัง
2. ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารการสื่อสารในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ เพื่อฟื้นฟูความ เชื่อมั่น และกระตุ้นการลงทุนของกระทรวงการคลัง